

تبیین جایگاه مدیریت شهری

در آسیب‌های اجتماعی

آذرماه ۱۳۸۷

نقش مدیریت شهری در شناخت و رفع موانع آسیب‌های اجتماعی

۱- مقدمه :

۲- موضوع : تبیین جایگاه مدیریت
شهری د آسیب های اجتماعی

۱. عوامل مؤثر در توانمندی مدیریت
شهری
۳- عوامل مؤثر :
۲. نقش عوامل مؤثر در بروز آسیب های
اجتماعی

۴- پیشنهادات و ارائه راهکارها

معاونت فرهنگی اجتماعی شهرداری
اصفهان (مدیریت امور اجتماعی)

تهیه و تدوین : تهمینه حسینی
تلفن همراه ۰۹۱۳۲۰۳۳۵۶۳ تلفن تماس
(محل کار) : ۰۳۱۱-۲۳۳۳۲۵۷

مقام معظم رهبری: همباید لباس خدمت بر تن کنید و در کنار یکدیگر به مردم خدمت نمائید.

اگر این واقعیت را درک کنیم که محور قرار دادن خدمت به مردم در مجموعه مدیریتی شهرها از عنایات و لطف پروردگار رحمان و رحیم است آن زمان خدمت ها صادقانه و درست خواهد بود.

مقدمه:

در راستای گسترش و تراکم شهرها و نزدیکی بیش از پیش افراد در یک جامعه شهری و بروز نیازهای متعدد و متفاوت آنها همچنین رفع این نیازها که هر کدام در صورت برآورده شدن یا برآورده نشدن دیدگاه و خواستگاه گوناگون افراد را در پی خواهد داشت که در برخی موارد می تواند به عنوان یک دغدغه اجتماعی مطرح یا شکل گیری که در نهایت هر یک از این دغدغه ها خود باعث ظهور آسیب های اجتماعی می گردد.

این آسیب ها گاه از طرف فرد یا گروه یا صنف یا سنن خاصی در جامعه ای جاد می شود که رفع آن در جهت حفظ نظم، امنیت، آرامش و شرایط زندگی نرمال لازم و ضروری است زیرا افراد دارای دیدگاه، سلیقه ها و نظرات متمایزی هستند و هر یک طبق خواسته خود قصد بر طرف کردن و یا رفع آن موانع را دارند در این نجاست که قانون ها مدون شده و حد و مرز حق و حقوق هر فرد را مشخص می کند. در همین راستا و بر اساس نیازها و احتیاجات لازم ضروری جامعه شهری، ادارات، ارگانها و نهادهای شهری شکل گرفته است و هر کدام طبق قوانین مصوبه درونی و بیرونی خود حل و فصل امورات مربوطه را بر عهده دارند.

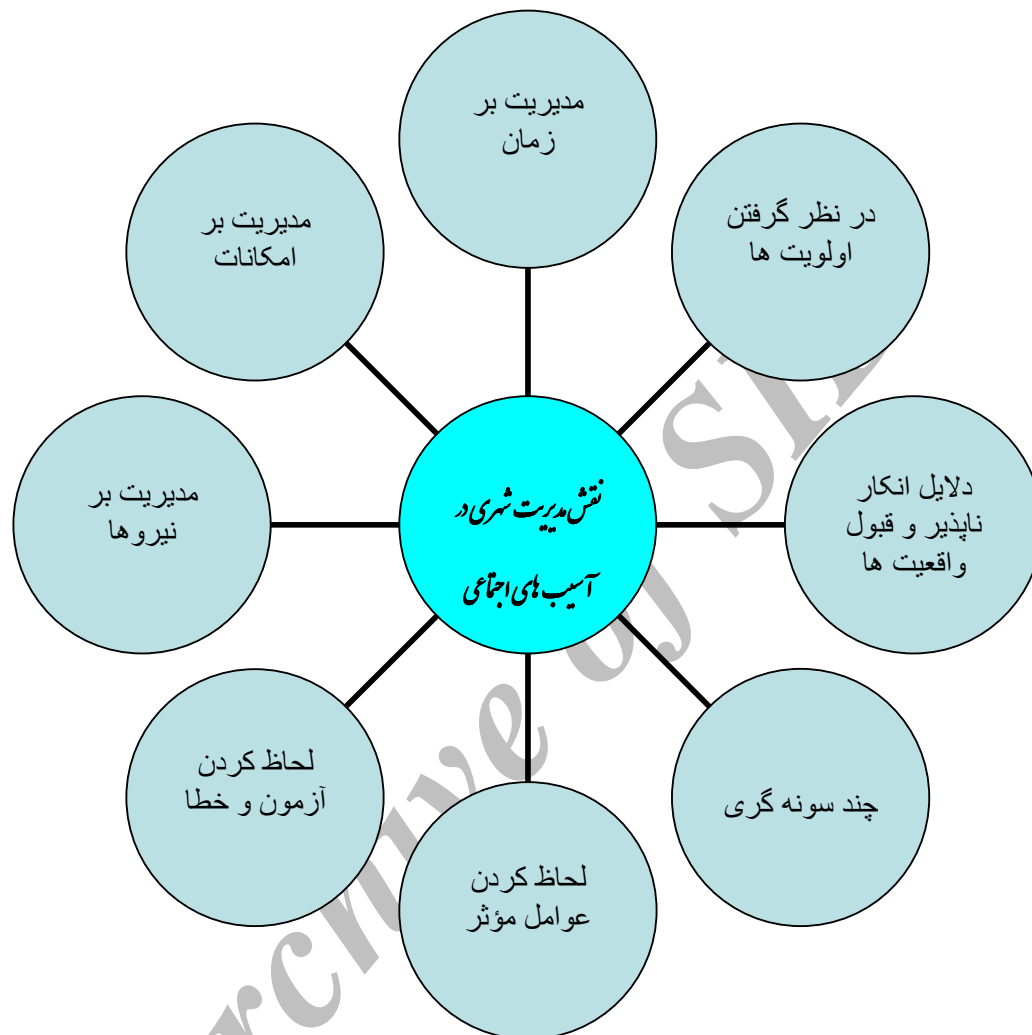
که بعضاً مشاهده می شود ارگانهای موازی جهت حل یک بحران یا جلوگیری از آسیبهای اجتماعی قدم بر می دارند که این موازی کاریها و در برخی موارد عدم هماهنگیها خود علت اصلی ایجاد آسیبهای اجتماعی جبران ناپذیری شده است چرا که مسئولین مربوطه از امکانات به طور مطلوب استفاده نکرده اند.

لذا لزوم مدیریتی واحد شهری برای ارتباط متقابل سازمانها و ادارات با یکدیگر و مسئولین ارشد جامعه در راستای رسیدن به اهداف والای جامعه بشری و رفع معضلات و مشکلات ضروری است.

زی را مدیریتی می تواند کارآمد و کارگشا باشد که قدرت جلوگیری از بروز معضلات و آسیبهای اجتماعی را داشته باشد.

xxxxxxxxxxxx

عوامل مؤثر در استفاده درست از قدرت و توانمندیهای در اختیار مدیر که امری مهم و اساسی است که به شرح ذیل و طبق نمودار ارائه شده پیشنهاد می گردد.

{ نقش مدیریت شهری در آسیب های اجتماعی }

در یک مدیریت منسجم و کارآمد در آسیب شناسی مطابق نمودار ارائه شده ضروری و پایبندی به تک تک موارد جهت هدفمند کردن کلیه امور اجتناب ناپذیر خواهد بود.

مدیریت زمان :

استفاده بهینه از زمان و تعیین حداقل وقت و بازده مطلوب و مناسب عملکردها مهم می باشد چرا که عمل و عکس العمل در خصوص صرف زمان در هر فعالیتی از اساسی ترین موارد می باشد.

مدیریت بر امکانات :

بهره گیری از امکانات و ابزار در اختیار، جهت انجام امور و تلفیق و بهره وری بهینه از تمامی آنچه در اختیار مدیر می باشد کارآمدی او را در حل بحرانهای اجتماعی دو صد چندان خواهد نمود.

مدیریت بر نیروی انسانی:

انتخاب و چیده مان درست و به جای نیروهای انسانی در استفاده بهتر از توانمندی ها و تفکرات منطقی آنها به گونه ای که هر کدام کلیدی برای قفل های بسته مشکلات رویارو باشند.

آزمون و خطا :

باید مواردی که ممکن است مانع اجرای طرح و هدفمند کردن آن و عدم رسیدن به نتیجه مطلوب را موجب گردد، شناسایی و به گونه ای با این موارد برخورد شود که حداقل قبل از هر اقدامی عوامل مثبت و منفی یا دافعه یا جاذبه ها اقدامات در نظر گرفته شود تا در شوک یک عمل واقع نشویم.

نگاه چند بعدی :

لازم است موارد از جوانب و ابعاد مختلف و اقدامات مربوطه در رابطه با آن به عمل آید.

عوامل مؤثر :

علت و عوامل زیادتی وجود دارد که یک مشکل یا بحران را به وجود می آورد قبل از هر اقدامی جهت رفع یا نابودی آن آسیب باید علت ها را بررسی کرد تا به درمان منطقی و درست رسید.

نظرخواهی از دیگران :

استفاده از نظرات و ایده ها و توانمندی های متخصصین ، صاحب نظران و دست اندکاران در رسیدن به هدف نهایی جهت رفع بحران و آسیب های وارده لازم و ضروری می باشد.

دلایل انکار ناپذیر و قبول واقعیتها :

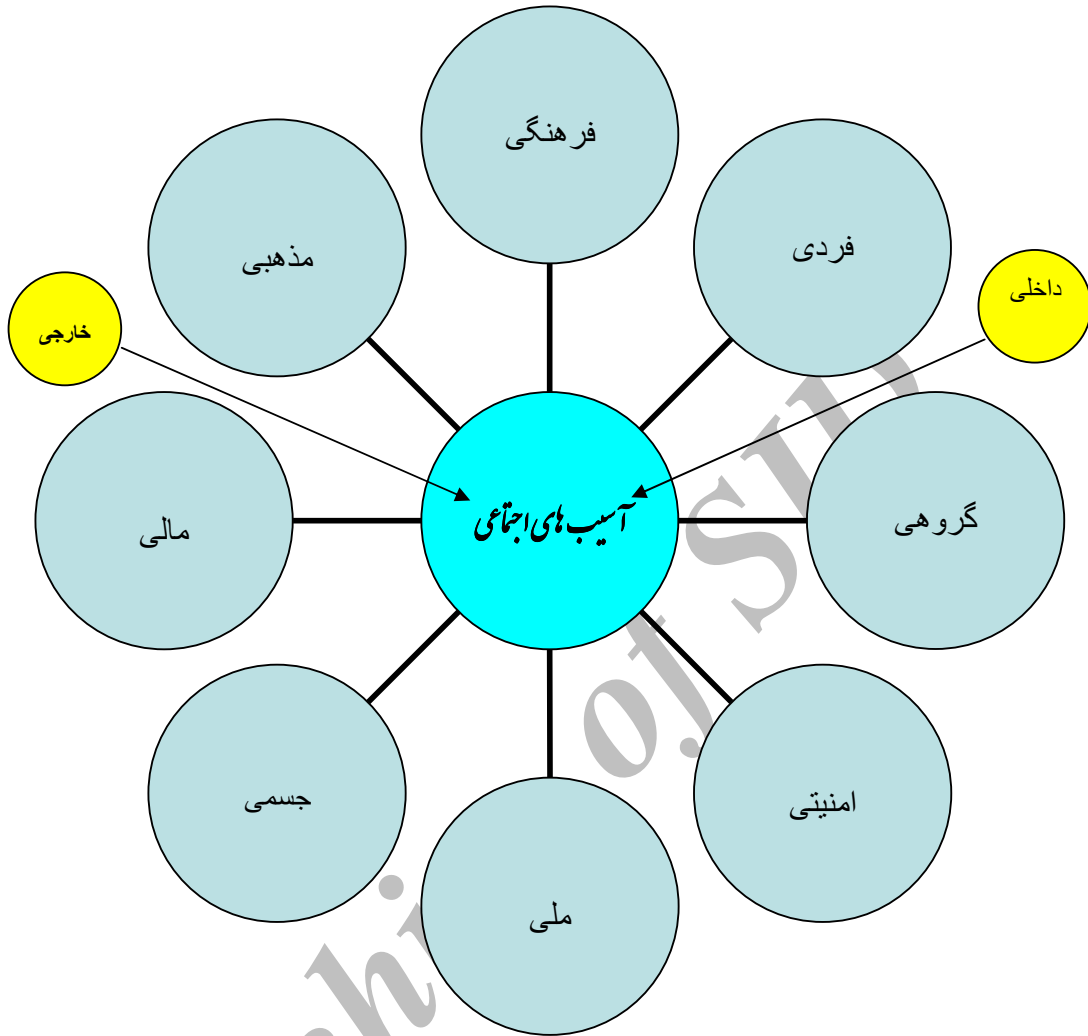
به هر حال هر مشکل ، آسیب پیامدهای خاص خود را دارند اگرچه یک مدیر تمام توانمندی های خود و همه امکانات را به نحو احسن استفاده نماید لیکن زخمی که بر کالبد جامعه زده شده غیر قابل انکار می باشد و قبول اینک در هر بحران واقعیت های تلخ وجود خواهد داشت و باید آنها را پذیرفت تنها اقدام اساسی مدیر قدرت تفهیم و ارتباطی است که می توان میان خود و افراد آسیب دیده از معضلات برقرار نماید.

لذا مدیریتی واحد شهری شخص یا اشخاصی هستند که به تمامی موارد اشاره شده فوق

مسلح باشند تا قادر به حل آسیب های جامعه خود گردند.

آسیب های اجتماعی چگونه به وجود می آیند

طبق نمودار ارائه شده :

(آسیب های اجتماعی)

الف) داخلی یا محلی:

یک آسیب یا معضل اجتماعی گاهاً از درون و بطن یک جامعه به وجود می‌آید. حال جامعه متحول باشد یا غیرمتحول، چه پیش‌رفته یا جهان سومی، که در این رابطه سلسله مراتب مبارزه با آن بعضاً آسانتر و کم‌هزینه‌تر خواهد بود و شناخت راهکارهای آن در دسترس‌تر می‌باشد که سری‌عاً می‌تواند در همه ابعاد آن را بررسی و برطرف نمود.

ب) خارجی یا وارده:

عاقلاً نه و بجا برخورد نمودن با آسیب‌های وارده بر پی‌کر جامعه که الزاماً از خارج از مرزهای یک جامعه ظهور می‌نماید از حساسیت‌زدتری برخوردار می‌باشد چون شناخت‌زدی‌ادی از آن‌نداری‌م و گستردگی عوارض آسیب‌ها بر کالبد جامعه وسیع‌تر می‌باشد که بعضاً کل‌یک منطقه یا کشور را شامل می‌شود و هماهنگی‌های‌زدی‌اد، هزینه‌ها، امکانت و خدمات‌بی‌شتتری را می‌طلبد که هر کدام فراخور خود دارای عواقب خاص به شرح‌ذیل می‌باشند:

آسیب فرهنگی:

در همه برنامه‌های مدیرباید در خصوص چگونگی نگرش به آسیب‌های اجتماعی تمامی ابعاد مثبت و منفی اقدامات خود را بای‌د رهبری‌نماید. نگاه به مسائل فرهنگی و اجتماعی به گونه‌ای بای‌د باشد که روح‌دیانت و اخلاق که پای‌ه و اساس منسجمی را داراست در کارهای فرهنگی مدّ نظر باشد.

چرا که مسائل فرهنگی گره‌گشای بسیاری از مشکلات جامعه متحول شده و ادغام شده فرهنگها و نسلها می‌باشد و زمانی که ما از فرهنگ و مسائل فرهنگی و مکتب و اخلاق خود دور می‌شویم در واقع در هر گروه، صنف، سن و یا موقعیت اجتماعی که باشیم باعث‌ای‌جاء آسیب و بروز مشکلات عدیده شهری خواهیم شد‌زدی‌را فسادهای فرهنگی و مقابله با

آسیبهای وارد شده از آن که بر پی‌گیری‌کننده جامعه دارای فرهنگ، سنن و تباریخ بسیار دردناک تر و شایع و وحشتناک تر باشد.

بنابراین برخورد با این نوع آسیب‌ها نیز به نوبه خود باید از حساسیت و دقت بالایی برخوردار باشد و با قاطعیت، حساسیت و اطمینان برخورد با شخص و یا اشخاصی که تحت هر عنوان و در لوای هر بیزق و پرچمی که قصد سوءاستفاده دارند مبارزه شود و اجازه بهره برداری سوء و وارد کردن ضربه بر پی‌گیر جامعه را ندهیم.

اثرات مخرب بی‌هویت‌ی و بی‌فرهنگی، فرهنگ ستیزی و فرهنگ گریزی که بر جوامع و ملل مختلف وارد می‌شود دردی است که درمان آن با سرعت و حتمی امکان‌پذیر نخواهد بود و برای مقابله باید فرهنگ‌های کهن را پررنگ نمود و به مردم آن جامعه آگاهی داد که در تمامی بسترها فرهنگ سازی درست را پایه‌ریزی نمایند و از بی‌گانگی پرستی و تلفیق کم‌رنگ و بی‌محتوا با فرهنگ‌های غنی خود پرهیز گردد.

آسیب‌های مذهبی:

از نگاه دی‌گری‌دی‌دن، تفسیر موضوعات مذهبی به روز و زمان حال نشان دادن باورهای غلط، خرافه پرستی، ارتجاع دی‌ن‌گریزی و دی‌ن‌ستیزی که در هر فرهنگی می‌تواند از مخربترین و خطرناک‌ترین بلایا باشد چه بسا که دشمن به نام دی‌ن و مذهب و زی‌بیزق علما، دانشمندان و حکما زخم‌های جبران‌ناپذیری بر کالبد جامعه زده است و اگر خط و مرز اسلام ناب محمدی و دستورات شفاف و زلال دی‌نی و نی‌ت تفهیم درست نسل جدید در تمامی ابعاد صورت‌نگیری‌رد ای بسا که جامعه ای کاملاً مذهبی به بی‌راهه الحاد، کفر و بی‌دی‌نی تبدیل خواهد شد.

مالی :

تورم حوادث و بلایای طبیعی بهرانه‌های مالی، ورشکستگی، وجود فاصله طبقاتی زیاد در جامعه، بیکاری، بیماری که در همه جوامع امروزی به شکلهای مختلف وجود دارد و بعضاً از دست رفتن هستی یک فرد یا جامعه به طور کلی می‌شود خود آسیب، که باعث بروز آسیبهای اجتماعی دی‌گری می‌گردد.

بهداشتی :

تشخیص و درمان درست، تغذیه‌ی درستی و زندگی می‌تواند از بیماری‌های واگیردار، معلولی‌تهای جسمی، روحی و..... هر کدام به نوبه خود باعث به وجود آمدن مشکلات و تشدید آسیبهای اجتماعی می‌گردد.

ملی :

به وجود آمدن آسیبهای ملی در باورهای فرهنگی هر جامعه و اعتقادات مردم آن سرزمین می‌تواند به صورت فرهنگ‌گریزی و فرهنگ‌ستیزی، ملی‌گرائی، یا نژاد پرستی خود را نشان دهد که در هر مورد بروز آن در یک جامعه فاجعه‌آمیز است.

فردی :

ایجاد توان خود باوری و احراز هویت فردی و مشخص کردن حدود و اختیارات و انتظارات یک فرد از جامعه و یا جامعه از فرد می‌تواند به سمت و سوی درست و یا نادرست سوق داده شود چرا که روابط متقابل هر کدام جایگاه خود را دارند پس مرزبندی‌ها بایست مشخص باشد. زمانی که فردی در یک جامعه نسبت به خود و مسئولین و مسائل پی‌رامون خود بی‌اعتماد باشد همان زمان خود فرد نقطه‌آغازین یک بحران خواهد بود و به نوبه خود می‌تواند مخرب یک جامعه باشد.

گروهی :

توجه به تشکلهای در بروز و ایجاد آسیبهای اجتماعی قابل توجه و مهم می باشد زیرا هر یک از این گروه ها به صورت منفرد یا جمعی می تواند در برطرف کردن معضلات موثر و یا بلاعکس بانی و باعث و حتی تشدید شرایط بحرانی یک آسیب اجتماعی گردند که به صورت (NGOهای فرهنگی ، مذهبی ، ملی و .....) که حسب نیاز و رسیدن به خواسته های به جا و بی مورد شکل گرفته باشد.

امنیتی :

اقتدار در نظم و امنیت جامعه در لوای شعار حفظ نظم و آرامش جانی و مالی هریک از افراد جامعه امری مهم ، لازم و ضروری می باشد که برای جلوگیری از هرگونه اختلاس و یا بی نظمی که توسط شخص یا اشخاصی که قصد خنثی کردن نظام قانون مند جامعه را دارند باید جدی و حساب شده باشد چرا که بسیاری از آسیبهای اجتماعی از عدم توان حفظ نظم و امنیت اجتماعی به وجود آمده است.

ارائه پیشنهاد ، راهکارهایی برای جلوگیری و برطرف نمودن آسیبهای اجتماعی در سایه مدیریت واحد شهری:

۱- شناخت سازمانهای متولی و زیر مجموعه های آنها

۲- انتخاب درست و به جای مسئولین و دست اندرکاران

۳- فراهم نمودن امکانات لازم و مورد نیاز

۴- یک سو کردن و نظام مند کردن کلیه ارگانها و سازمانها و نیروها و خدمات موجود

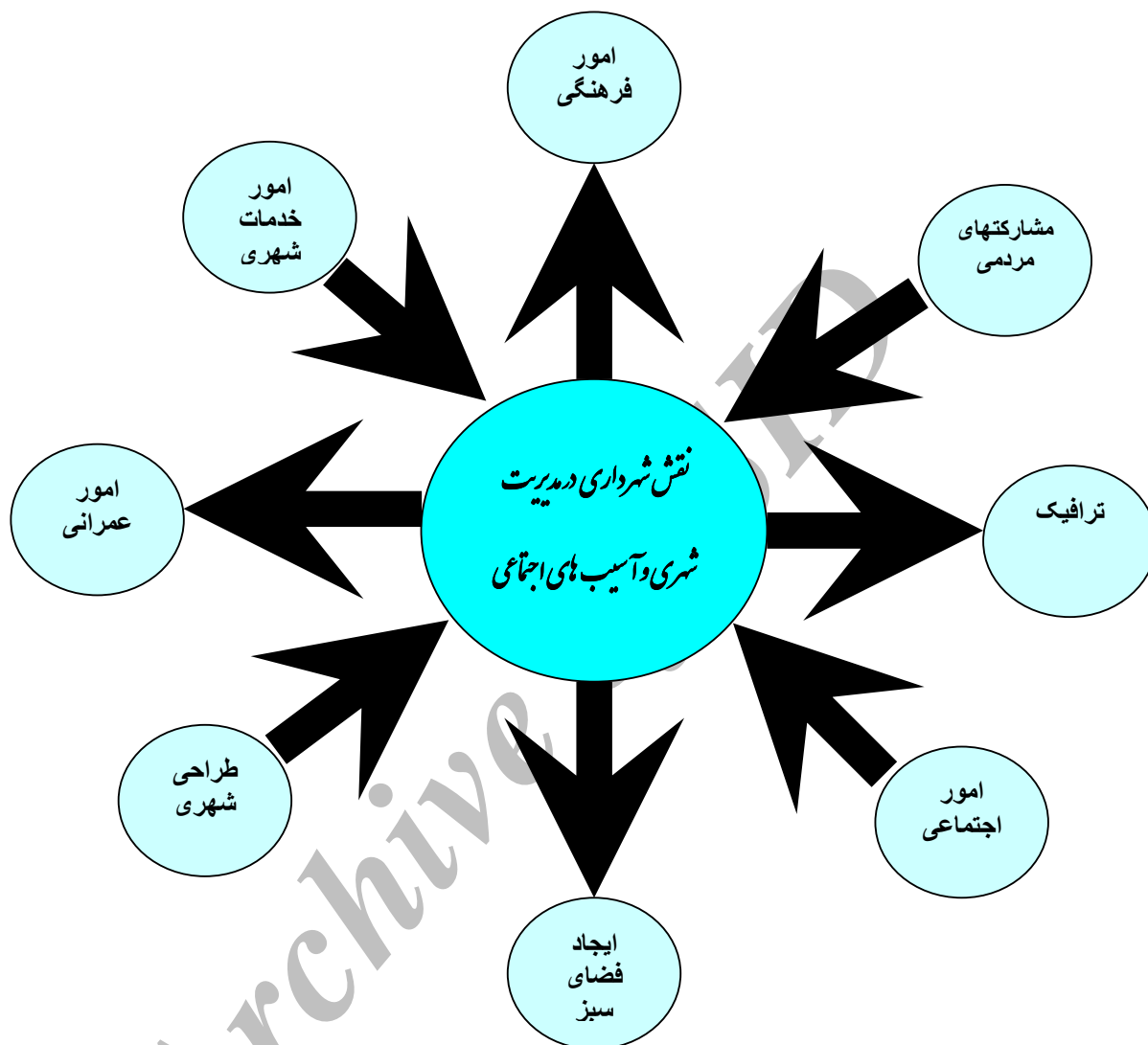
۵- پرهیز از موازی کاری

۶- اجرای جدی قوانین فرهنگسازی ، حفظ هویت های مذهبی ، ملی ، فرهنگی ، تاریخی و

.....

XXXXXXXXXXXX

به عنایت به مطالب فوق چنانچه مدیران به این واقعیت برسند که هیچ چیزی بی شتر از خدمت صادقانه و پیگیری عالمانه آنان باعث ایجاد نشاط و شادمانی عمومی و اعتماد سازی مردم نمی شود به یقین درک خواهند نمود که حل مشکلات و معضلات و در کل باز کردن گره کور زندگی افراد لطفی است که خداوند به خادمین و مسئولین جامعه اعطا فرموده است و در همین جاست که این افراد شایسته کار را برای رضای خدا و خدمت به خلق اله را رحمت می دانند و نه زحمت.

(نقش شهرداری در مدیریت شهری و آسیب های اجتماعی)